

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 409/2017-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou Mgr. Elenou Szabóovou, Hlavné námestie 7, Nové Zámky, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 189/2012 a sp. zn. 5 Co 189/2013 a jeho rozsudkom z 12. júna 2013 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 162/2015 a jeho uznesením z 28. januára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami z 30. mája 2016 a 29. septembra 2016, ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 189/2012 a sp. zn. 5 Co 189/2013 a jeho rozsudkom z 12. júna 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 162/2015 a jeho uznesením z 28. januára 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Predmetom napadnutého konania pred všeobecnými súdmi bolo rozhodovania o návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k v návrhu špecifikovaným nehnuteľnostiam.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že „[d]ňa 7. októbra 2013 podal sťažovateľ dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Co/189/2012, 5 Co/189/2013-403 vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam“.

Sťažovateľ poukazuje na to, že „[n]ajvyšší súd ako súd dovolací uznesením sp. zn. 2 Cdo/162/2015 zo dňa 28. 1. 2016 dovolanie sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť“.

Zo sťažnosti vyplýva, že „[s]ťažovateľ má zato, že

1. Najvyšší súd SR v konaní 2Cdo/162/2015 porušil práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porovnateľne aj v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to, že mu bolo upreté právo na procesne prípustný opravný prostriedok, v zmysle rozhodnutí Ústavného súdu SR (vid' čl. I bod 13)

2. Krajský súd v Nitre v konaní 5Co 189/2012, 5Co 189/2013 porušil práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené článkom 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porovnateľne aj v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv

a slobôd a v čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to, že mu bolo upreté právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, keď z odôvodnenia rozhodnutí nemožno zistiť, aké právne úvahy súd viedli k právnenému záveru, ktoré tvorí výrokovú časť rozhodnutia,

3. Najvyšší súd SR aj Krajský súd v Nitre rozhodli v neprospech sťažovateľa bez toho, aby sa dôsledne vyrovnali s relevantnými okolnosťami prípadu a v konaní prednesenými argumentmi sťažovateľa (analogicky v rozhodnutí III. ÚS 117/06), keď k právu na spravodlivé súdne konanie organicky prináleží aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia a vysporiadanie sa so všetkými dôkazmi, tvrdeniami a skutočnosťami. Povinnosť súdu zaoberať sa všetkými, pre meritórne rozhodnutie podstatnými okolnosťami a skutočnosťami je podporená aj ustálenou judikatúrou ESLP...

4. Sekundárne sťažovateľ obom porušovateľom vytýka aj zásad do práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru a právo vlastníť majetok, právo na jeho ochranu a právo na ochranu dedenia podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.“.

Sťažovateľ svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje takto:

„1. Ako dôsledok uvedeného rozhodnutia má po dobu od r. 1992, kedy konanie začalo, bránené v užívaní jeho majetku, a o majetok, ktorý na základe nezákonne registrovanej zmluvy a mal byť predmetom dedenia, bol ako dedič ukrátený.

2. V dôsledku rozhodovania súdov tak, ako je opísané vyššie, sťažovateľ je nútený nielen znášať neprimeranú dĺžku konania, ale aj byť konfrontovaný so zásadným nepochopením rozdielnosti inštitútov platnosti právneho úkonu a platnosti registrácie /samotného prevodu vlastníctva/, keď ním tvrdenému skutkovému a právnenému stavu nasvedčujú dôkazy, na ktoré sa odvoláva v časti I tejto sťažnosti, ktoré sú v podstate od začiatku dokazovania pred súdom prvého stupňa obsahom súdneho spisu.

3. Sťažnosťou napadnuté konanie zhoršuje aj psychický stav sťažovateľa, stupňujú sa jeho pocity nepráva, nespravodlivosti a nemožnosti dovolať sa ochrany svojho práva. Rovnako má pocit nerovnosti a nepochopenia, keď jeho argumenty nie sú zohľadňované v konaní a ani v rozhodnutiach, bez ohľadu na ich význam pre rozhodnutie vo veci samej a judikatúru Ústavného súdu a ESLP.

Z dôvodov opísaných v bodoch 1-3 tohto článku sťažnosti považuje sťažovateľ, v prípade kladného rozhodnutia o jeho sťažnosti, samotné konštatovanie porušenia práv a zrušenie namietaného rozhodnutia za nepostačujúce opatrenie na dovŕšenie ochrany porušeného základného práva, pri zohľadnení zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, konkrétnych okolností prípadu, druhu konania a jeho významu pre sťažovateľa, ako aj intenzite zásahu do práv sťažovateľa.“

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 2 Cdo/162/2015 a uznesením sp. zn. 2 Cdo/162/2015 zo dňa 28. 1. 2016 porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porovnateľne zaručené v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo vlastníť majetok, právo na ochranu majetku a zaručené dedenie v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR porovnateľne zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd v Nitre v konaní sp. zn. 5 Co/189/2012, 5 Co/189/2013 a rozsudkom sp. zn. 5 Co/189/2012, 5 Co/189/2013 zo dňa 12. 6. 2013 porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porovnateľne zaručené v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a v čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo vlastníť majetok, právo na ochranu majetku a zaručené dedenie v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR porovnateľne zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/162/2015 zo dňa 28. 1. 2016

4. Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/162/2015 zo dňa 28. 1. 2016 rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Co/189/2012, 5 Co/189/2013 zo dňa 12. 6. 2013

4. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000 EUR, ktoré sú Najvyšší súd SR a Krajský súd Nitra povinní vyplatiť sťažovateľom spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ústavný súd priznáva sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia v konaní o ústavnej sťažnosti, ktoré sú porušovatelia práva povinní vyplatiť mu na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010). Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom, rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku a napadnutého uznesenia a nesprávnom právnom posúdení veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľ proti nemu uplatňuje.

II.1 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd pri rozhodovaní o tejto časti sťažnosti vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), podľa ktorej lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude (s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú) považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu. Aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nebolo prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu

pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Pri hodnotení napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 21/1992-310 z 27. septembra 2011 namietal právne závery týkajúce sa

- platnosti registrácie zaopatrovacej zmluvy,
- zamietnutia vzájomného návrhu,
- spôsobu majetkového vyrovnania podielového spoluvlastníctva,

ku ktorým okresný súd dospel na základe týchto argumentov:

a) Pri posudzovaní platnosti registrácie zaopatrovacej zmluvy sa okresný súd *«zamerá najmä na to, či zaopatrovacia zmluva nadobudla účinnosť ešte za života matky účastníkov konania, [REDAKOVANÉ]. Totiž odporca nenamietal, že podiely k nehnuteľnosti v 1/8 nadobudol na základe dedičského rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva v Komárne č. D 965/84 a 1/8 na základe darovacej zmluvy od sestry [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím posledným rozsudkom zo dňa 15. 6. 2006 č. 3 Cdo/113/2003 – ÚS zamietol, resp. odmietol dovolanie odporcu (tam navrhovateľa), čím treba mať za to, že darovacia zmluva uzavretá medzi matkou účastníkov konania, [REDAKOVANÉ] a navrhovateľom, je platná. Vo veci tun. súdu č. 8 C/83/92 súdy vyslovili definitívny názor, že darovacia zmluva pojatá do notárskej zápisnice bývalého Štátneho notárstva v Komárne pod č. N 691/91 Nz 592/91 zo dňa 7. 11. 1991 bola podpísaná dňa 7. 11. 1991 a to napriek tomu (čo namieta odporca aj vo vzájomnom návrhu), že na pečiatke zápisnice č. R I 1231/91-2 je prečiarknutý údaj o dátume 12. novembra 1991 a to konkrétne číslica 12 na 7. Táto skutočnosť vyplýva aj zo spisu bývalého Štátneho notárstva v Komárne č. N 691/91 Nz 592/91. Odporca*

tvrdil, že došlo k manipulácii spisu štátneho notárstva tým, že dátumy konajúca štátna notárka, t. č. už nebohá [REDAKOVANÉ], prepísala, teda úradné listiny sfaľovala. Odporca na [REDAKOVANÉ] podal aj trestné oznámenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Súd si vyžiadal spis Okresného riaditeľstva PZ Komárno č. ORP-68/KN-98 a zistil, že polícia uznesením zo dňa 8. 9. 1998 vec odložila z dôvodu premlčania trestného činu podľa § 67 ods. 1 písm. c/ Tr. Zák.

Zo zápisnice č. R I 1231/91-2 súd zistil, že dňa 7. 11. 1991 prevodkyňa [REDAKOVANÉ] a nadobúdateľ [REDAKOVANÉ] (navrhovateľ) podali na štátne notárstvo návrh na registráciu zmluvy. Za účelom zistenia chronologického postupu štátneho notárstva pri zapisovaní zmlúv do registra, resp. do registra N a Nz a registra R I súd si vyhotovil fotokópie z archívu z príslušných strán, na ktorých je uvedený tento právny úkon. Z registra N a Nz (č. l. 171) vyplýva, že u poradového čísla N je zaopatrovateľská zmluva zapísaná pod č. N 691 a Nz č. 592. Dátum je uvedený dňa 7.11. Predchádzajúce zápisy chronologicky majú čísla N 689 zo dňa 6. 11. a 690 tiež 6. 11. a Nz č. 590 a 591. Po číslach N 691 a Nz 592 (pod ktorým číslom je registrovaná zaopatrovateľská zmluva) nasledujú chronologicky čísla v registri N 692 zo dňa 8. 11., 693 zo dňa 11. 11., 694 zo dňa 11. 11. a v registri Nz 593, 594 a 595. Z uvedenej listiny vyplýva, že do registra N a Nz boli zapisované právne úkony rôznych účastníkov konania chronologicky postupne. V registri R I (č. l. 172) pod por. č. 1231 je zapísaná zmluva pod č. N 691/91, teda notárska zápisnica, v ktorej je podchytená aj zaopatrovacia zmluva uzavretá medzi [REDAKOVANÉ] a navrhovateľom. Podľa záznamu nápadu registrácie („došlo dňa“) je uvedený dátum 7. 11. Skúmajúc tiež chronologický a časový sled zápisov súd zistil, že pred poradovým číslom 1231 v registri RI súd dva zápisy pod č. 1229 zo dňa 7. 11., č. 1230 zo dňa 7. 11. a za poradovým číslom 1231 (číslo registrácie zaopatrovateľskej zmluvy) je poradové číslo 1232 s nápadom 7. 11. Z toho vyplýva, že do registra RI sa zapisovali došlé návrhy na registráciu v chronologickom poradí a teda nie je možné konštatovať, že zápis po č. R I 1231 bol dopísaný dodatočne, alebo, že dátum bol sfaľovaný. V časti o návrhu na registráciu deň rozhodnutia je pri spise R I 1231 dátum 7. nov. 1991.

Pokiaľ odporca namieta, že došlo k sfaľovaniu aj čísla registrácie zmluvy v agende RI tak súd zo spisu N 691/91, Nz 592/91 ako aj z kópii registra zmlúv a registra registrácií zmlúv (č. l. 171-172 v spise), súd zistil, že na každej listine je uvedené číslo RI 1231/91

až na rozhodnutí o vyrubení notárskeho poplatku (v spise N 691/91, Nz 592/91), kde je uvedené číslo konania RI 1251/91. Podľa názoru súdu ide o chybu v písaní o takzvaný preklep. V tejto súvislosti súd poukazuje na obsah písomného odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3 Cdo 113/2003 – ÚS zo dňa 15. 6. 2006 vo veci o vyslovenie neplatnosti zaopatrovacej zmluvy, že „aj v notárskej zápisnici sa, prirodzene, môžu vyskytnúť chyby, nedostatky, nepresnosti alebo nesprávnosti; ich výskyt však bez ďalšieho nespochybňuje celú notársku zápisnicu a všetko čo je ňou osvedčené“.

Vzhľadom na všetky horeuvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v rámci vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by k registrácii notárskej zápisnice, t. j. aj k registrácii zaopatrovateľskej zmluvy, došlo až po smrti [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela dňa [REDAKOVANÉ]. Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľ už dňa 7. 11. 1991 sa stal vlastníkom podielu 5/8-in z nehnuteľnosti získaného spomínanou zaopatrovacou zmluvou, kedy zaopatrovacia zmluva spísaná formou notárskej zápisnice bola zaregistrovaná. (Vid'. ustanovenie § 134 ods. 2 Obč. zák. platného v čase vyhotovenia notárskej zápisnice) Pre tieto skutočnosti súd nemohol vyhovieť vzájomnému návrhu ani v tej časti, v ktorej odporca žiadal, aby súd určil že uvedený podiel z nehnuteľnosti patrí do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ].».

b) Zamietnutie vzájomného návrhu okresný súd odôvodnil tým, že „Vzhľadom na uvedené skutočnosti a úvahy súdu súd vzájomný návrh odporcu musel zamietnuť.“,

c) K spôsobu majetkového vyrovnania podielového spoluvlastníctva okresný súd uviedol, že preto „pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k spornej nehnuteľnosti... vychádzal z toho, že v deň účinnosti zaopatrovateľskej zmluvy (a vyhlásenia rozsudku vo veci samej) navrhovateľ bol vlastníkom nehnuteľnosti v podiele 7/8-in k celku a odporca v podiele 1/8-ny k celku...“

Pri úprave zániku podielového spoluvlastníctva vychádza Občiansky zákonník zo zásady, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníctvom vzťahu. Ak k dohode spoluvlastníkov nedôjde zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého z nich súd. Spôsoby vyporiadania, ich poradie a zásady, ktorými sa súd musí riadiť sú uvedené v § 142 ods. 1 Obč. zák. Pri vyporiadaní súd prihliada na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Pretože rozdelenie veci podľa spoluvlastníkov podľa výšky

ich podielov je ako spôsob vyporiadania uvedený na prvom mieste, musí sa súd vždy predovšetkým zaoberať posúdením otázky, či je reálne rozdelenie dobre možné. S návrhom na spôsobom vyporiadania nie je súd viazaný. Vzhľadom nato, že súčasťou nehnuteľnosti ktorá je v spoluvlastníctve účastníkov konania je aj stavba – rodinný dom – vzhľadom na znalecký posudok a výšku spoluvlastníckych podielov – navrhovateľ vlastní podiel 7/8-in a odporca 1/8-inu – nie je možné nehnuteľnosť reálne rozdeliť, teda nehnuteľnosť je nedeliteľná. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné súd pristúpi k druhému spôsobu vyporiadania a prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť. Primeranú náhradu je treba chápať ako hodnotový ekvivalent, vyjadrený v peniazoch, umožňujúci podľa miestnych podmienok obstaranie podobnej veci, aká bola predstavovaná podielom spoluvlastníka, ktorý bol prisúdený ostatným spoluvlastníkom.

V konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súd si zadovážil znalecký posudok za účelom zistenia všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania. Zo znaleckého posudku znalkyne [REDAKOVANÉ] súd zistil, že všeobecná hodnota nehnuteľnosti vrátane stavby a pozemku je 38 307,88 Eur. (Znalkyňa túto cenu v závere zaokrúhlila na 38 300,- Eur.) Z toho vyplýva, že pri podiele 1/8-ny, ktorú získa navrhovateľ z nehnuteľnosti od odporcu, je povinný vyplatiť odporcovi hodnotu vo výške jeho podielu čo činí sumu 4 788,50 Eur. “.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vyhodnotil právne závery okresného súdu takto: «pri posudzovaní obidvoch návrhov účastníkov konania (v prípade navrhovateľa návrhu ohľadne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva a v prípade odporcu vzájomný návrh o určenie, že navrhovateľ nemôže byť vlastníkom predmetných nehnuteľností v podiele 5/8-in, pretože tieto patria do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ]) súd prvého stupňa v rozsahu zodpovedajúcom obsahu ust. § 120 ods. 1, 3 a 4 OSP zistil vo veci skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov podľa § 132 OSP, t. j. hodnotenie dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, aj následne správne posúdil podľa príslušných ustanovení hmotnoprávneho predpisu (§ 142 ods. 1 a § 134 ods. 2 Obč. zákonníka). Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd napadnutý prvostupňový rozsudok zo dňa 27. 09. 2011

č. k. 8 C/21/1992-310 v celom rozsahu, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil a v ďalšom odkazuje na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 219 ods. 2 OSP). Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozsudku, tak toto spĺňa kritériá, tak ako sú zakotvené v ust. § 157 ods. 2 OSP, najmä pokiaľ ide o dodržanie zásady „presvedčivosti“. Súd prvého stupňa chronologicky odôvodnil proces vyhotovenia a následného zaregistrovania predmetnej zaopatrovacej zmluvy, pričom zaujal stanovisko k zápisu pod číslom R I 1231, ktorý nebol dopísaný dodatočne, resp. by mal byť sfalšovaný. Na margo dvoch rozdielnych čísel konania (R I 1231 a R I 1251) poznamenal, že k uvedenému rozdielu došlo v dôsledku chyby pri písaní (tzv. preklep). Čo sa týka dôvodov zamietnutia vzájomného návrhu odporcu zo strany prvostupňového súdu, odvolací súd s nimi súhlasí a dodáva, že predmetná zaopatrovacia zmluva bola a je takým právnym úkonom, ktorý vyvolal právne relevantné účinky vo vzťahu k navrhovateľovi, keď tento na základe nej nadobudol 5/8-ový spoluvlastnícky podiel k predmetu spoluvlastníctva účastníkov konania. Ak by boli skutočne nastali tie skutočnosti (nedostatky), ktoré v súvislosti s uzavretím a registráciou predmetnej zmluvy udával a stále udáva odporca, tak na tieto nedostatky by musel z úradnej povinnosti (ex off) prihliadnuť súd, resp. súdy v rámci už právoplatne skončeného konania vedeného na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8 C/83/92, pričom predmetná zaopatrovacia zmluva by musela byť vyhlásená za absolútne neplatný právny úkon pre jej rozpor s ust. § 134 ods. 2, resp. § 47 ods. 2 Obč. zákonníka, k čomu však v tomto konaní vôbec nedošlo.»

Nad rámec uvedeného hodnotenia krajský súd uviedol, že „Práve naopak, aj Krajský súd v Nitre v rámci odôvodnenia svojho potvrdzujúceho rozsudku zo dňa 26. 03. 2003 č. k. 7 Co/69/02-496, ktorým bol potvrdený zamietajúci rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 13. 12. 2001 č. k. 8 C/83/92-454 týkajúci sa určenia neplatnosti zaopatrovacej zmluvy spísanej dňa 07. 11. 1991 pod sp. zn. N 691/91, NZ 592/91, okrem iného skonštatoval, že postup štátneho notárstva v registračnom konaní síce nebol celkom bez závad, avšak nešlo o také závady, ktoré by mohli spôsobiť neplatnosť tejto zaopatrovacej zmluvy. Vzhľadom k uvedenému súd prvého stupňa správne rozhodol, keď vzájomný návrh odporcu ako nedôvodný zamietol. Ohľadne samotného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov konania súd prvého stupňa správne

akceptoval výšku spoluvlastníckych podielov účastníkov konania, spôsob a režim užívania nehnuteľností, ako aj závery znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou [REDACTED] pre potreby tohto konania. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd o podaných odvolaniach odporcu rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vo väzbe na obsah sťažostnej argumentácie sťažovateľa dospel k záveru, že označené rozhodnutie ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedalo všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnutý rozsudok nemožno hodnotiť ako arbitrárny. Sťažovateľ nepreukázal ústavnoprávnu relevanciu svojich námietok, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia označených práv, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Navyše, obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08).

Z uvedených dôvodov bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07, III. ÚS 214/2010).

Sťažovateľ nesúhlasí s právnym názorom najvyššieho súdu o tom, že jeho dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu je neprípustné.

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či napadnutým uznesením, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa, boli porušené ním označené práva.

O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) účinného v čase jeho rozhodovania (do 30. júna 2016).

V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len ak ide o prípady uvedené pod písmenom a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

Z pohľadu ústavného súdu treba považovať za rozhodujúce, či najvyšší súd svoj právny názor primerane odôvodnil, nepostupoval arbitrárne, rešpektoval zmysel a účel ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a jeho argumentácia nie je vnútorne rozporná.

V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že *«[s] prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.*

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu § 157 ods. 2 O. s. p.) vtom, že súdy sa náležite nevyporiadali s platnosťou registrácie zaopatrovacej zmluvy a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdili.

Pokiaľ žalovaný namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006): právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite

odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p. m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho suda a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p.) splňa

vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O. s. p.) ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody pre ktoré žalobe vyhovel. Zhodli sa na tom, že predmetná zaopatrovacia zmluva bola a je takým právnym úkonom, ktorý vyvolal právne relevantné účinky vo vzťahu k žalobcovi, keď tento na základe neho nadobudol 5/8-inový spoluvlastnícky podiel k predmetu spoluvlastníctva účastníkov konania. Ak by boli skutočne nastali tie skutočnosti, ktoré v súvislosti s uzavretím a registráciou predmetnej zmluvy udával a stále udáva žalovaný tak na tieto nedostatky by musel z úradnej povinnosti prihliadnuť súd, resp. súdy v rámci už právoplatne skončeného konania vedeného na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 8 C 83/1992, pričom predmetná zaopatrovacia zmluva by musela byť vyhlásená za absolútne neplatný právny úkon pre jej rozpor s ustanovením § 134 ods. 2, resp. § 47 ods. 2 OZ, k čomu však v tomto konaní vôbec nedošlo. Práve naopak aj Krajský súd v Nitre v rámci odôvodnenia svojho potvrdzujúceho rozsudku zo dňa 26. 3. 2003 č. k. 7 Co 69/2002-496, ktorým bol potvrdený zamietajúci rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 13. 12. 2001 č. k. 8 C 83/1992-454 týkajúci sa určenia neplatnosti zaopatrovacej zmluvy spísanej dňa 7. 11. 1991 pod sp. zn. N 691/91 Nz 592/91 okrem iného skonštatoval, že postup štátneho notárstva v registračnom konaní síce nebol celkom bez závad, avšak nešlo o také závady, ktoré by mohli spôsobiť neplatnosť tejto zaopatrovacej zmluvy. Samotný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva akceptoval výšku spoluvlastníckych podielov účastníkov konania, spôsob a režim užívania nehnuteľnosti ako aj závery znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou [REDACTED] pre potreby tohto konania. Pokiaľ žalovaný v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o dôvodnosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalovaného).

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm. d O. s. p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68 2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného nevyplýva z § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. ani z § 237 O. s. p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolaťom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.»

Ústavný súd konštatuje, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť ako neprípustné.

Podľa názoru ústavného súdu je argumentácia najvyššieho súdu dostatočná, vyčerpávajúca a presvedčivá. Nemožno teda dospieť k záveru, podľa ktorého by napadnuté uznesenie malo byť arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Na uvedenom závere nič nemení okolnosť, že sťažovateľ je iného názoru. Jeho odlišný právny názor totiž nemôže sám osebe bez ďalšieho zakladať porušenie práv podľa označených článkov ústavy.

Otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, v zásade patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Ak sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd napokon dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv. K námietkam uvedeným v sťažnosti ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nerozhodoval o veci meritórne, ale iba procesne, nezistiac dovolacie dôvody podľa relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nezistil spojitosť medzi napadnutým uznesením a namietaným porušením označených práv. Napadnuté uznesenie nemôže byť v takej príčinnej súvislosti s namietaným porušením označených práv aj preto, že toto porušenie sa nedá vyvodiť iba z určitého výkladu a aplikácie platných procesných noriem upravujúcich postup občianskoprávných súdov v opravnom konaní (podobne aj I. ÚS 66/98, II. ÚS 811/00). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol

sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pokiaľ má sťažovateľ na danú vec iný názor, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát zdôraznil, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom (napr. IV. ÚS 340/04, II. ÚS 519/2012, II. ÚS 140/2013). Vykladať a aplikovať zákony je v právomoci všeobecných súdov a ak tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017